

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:9

Onder redactie van **Ds K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Prof. Dr J. Waterink**

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Ds R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr C. Bouma, 's Gravenhage; Ds K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr F. W. Groshede, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Ds B. A. Knoppers, Amsterdam; Ds C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Ds F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Ds D. Postma, Burgersdorp (Zuid-Afrika); Ds A. Ringnalda, Soerabaja; Ds J. C. Rullmann, Wassenaar; J. Strikwerda, Dordrecht; Dr J. Thijss, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Ds J. de Vries, Tilburg; Ds J. D. Wielenga, Franeker; Mr J. A. de Wilde, 's Gravenhage.

Stukken voor de Redactie zende men aan den secretaris der Redactie:
Dr C. TAZELAAR, 2e Const. Huygensstr. 77, Amsterdam.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertentiën: 35 ct. p. regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Hoofdartikel: Het Staatkundig leven in 1930. — Uit de Schrift: 1 Joh. 4:10. — Kerkelijk Leven. — Literatuur en Kunst. — Geestelijke Adviezen. — Pop. Wet. Schetsen. — Uit het Pol. en Soc. Leven. — Het Boek v. d. Week. — Muzikale Kroniek. — Opvoeding en Onderwijs. — Perschoon. — Kerknieuws.

HOOFDARTIKEL

HET STAATKUNDIG LEVEN IN 1930.

Eene beschouwing over de politiek in het jaar, dat tot het verleden is gaan behooren, kan moeilijk een opgewekt beeld vertoonen. De feiten geven daartoe, helaas, geene reden. Vrijwel overal treft de onzekerheid, de onvastheid, zoo niet de onmacht.

Tot op zekere hoogte ligt de verklaring hiervan voor de hand. Het economisch leven moge van maatschappelijke oorsprong en karakter zijn, het is van zoo groote betekenis voor het volks- en volkerenleven, het is zoo met de staatkundige zijde daarvan saamgeweven, dat het daarop zijn invloed doet gelden, wellicht te overheerscherder naarmate het zelf met grootere moeilijkheden te worstelen heeft. De economische wereldcrisis werpt hare diepdonkere schaduwen ook over het politieke leven. Zij heeft gevolgen, welke Regeeringen en parlementen stellen voor eene bovenmenselijke taak. De buitengewoon omvangrijke werkloosheid, met hare stoffelijke ellende en zedelijke ontwrichting, de slechte toestanden in landbouw, nijverheid en handel, noopten tot politieke daden, waarvan het doel moest zijn: tempering van den stoffelijken nood, het tegengaan van de morele ontbinding, het bestrijden der werkloosheid en de bevordering van het herstel der verstoorte verhoudingen.

Men kan niet zeggen, dat de getroffen maatregelen in het geheel geen effect sorteerden, maar het eigenlijke doel werd toch in geenen deele bereikt. De crisis werkt snel door en deed veel ineensinken. Zij bracht telkens nieuwe moeilijkheden en nam van dag tot dag in omvang en uitwerking toe. Hetgeen gedaan is met positieve vruchten werd geheel in de schaduw gesteld door het donkere aanzicht, dat het economisch leven almeer verkreeg. Dan, de maatregelen hadden lang niet altijd het gehoopte resultaat. Ze hielpen vaak het een en... belemmerden het ander. De samengesteldheid van het maatschappelijke leven, de veelsoortigheid en de tegenstrijdigheid van belangen kwamen nog weer eens te helderder aan het licht. Tenslotte, vele maatregelen werkten volstrekt verkeerd. Met name de tariefpolitiek van verschillende staten was veelszins uitsluitend gericht op het terzijde stellen van de eigen moeilijkheden, op het dienen van de nationale economie, zonder rekening te houden met de gevolgen van deze voor de internationale economie en den terugslag, welke vanzelfsprekend daarvan weer moest worden verwacht op het nationale bedrijfs- en handelsleven. De nationale economische huishouding is nu eenmaal in geen enkel opzicht meer zulk een afgesloten geheel, dat het ongevoelig blijft, of kan worden gemaakt, voor hetgeen in de overige wereld gebeurt. Integendeel, er is eene wereld-economie tot ontwikkeling gekomen, wier gezondheid en ziekte steeds meer de nationale economie gaat beheerschen.

Voeg daarbij nu nog, dat deze crisis in menige publieke huishouding reeds geleid heeft tot verstoring van het financieel evenwicht, dat te dezen aanzien nog slechts het begin van hare uitwerking is aanschouwd, dat zij daarvan in elk geval voorspeld blijft een donker dreigende macht, en het is zeker verklaarbaar, dat alles te zamen genomen onvrede het overheerschende kenmerk werd van het politieke leven. Onvrede als wrange vrucht van teleurgestelde verwachtingen, van het niet meer kunnen leiden en beheerschen der toestanden, van het tekort aan middelen en wegen om uit het moeras te geraken, van het gebrek aan gezindheid om gezamenlijk te streven naar de overwinning der moeilijkheden en gevaren. Het is die onvrede, welke zich ook manifesteert in de onzekerheid, de wankeling, de onmacht.

Toch zou verkeerd doen wie alleen in de economische crisis en hare gevolgen de verklaring zocht van den huidige politieke toestand. Het politieke leven zelf is aangetast door eene zeer gecompliceerde ziekte. De ontwikkeling in de verhoudingen op staatkundig gebied heeft met zich gebracht eenerzijds eene toenemende regeeringsbemoeiing, een voortdurend stijgen van het aantal zaken en onderwerpen, waarmede de regeeringen zich in te laten hebben, en anderzijds, ten deele als gevolg daarvan, eene veelheid van overtuigingen en meeningen omtrent de staatkunde, hare doeleinden en de daarvoor geëigende methoden.

Deze laatste staat zeker in den weg, zoowel aan een krachtig regeeringsbeleid als aan een gezond parlementair leven. De kabinetten worden vrijwel niet meer samengesteld uit personen van eenzelfde, algemeene politieke overtuiging, maar vertegenwoordigen in zich zelf reeds een grooter of kleiner aantal op belangrijke punten divergeerende richtingen. Dit maakt hen vaak kwetsbaar en zwak. Het geeft zekere vaagheid aan het regeeringsbeleid, remt de snelle afdoening van zaken, brengt daarin de onzekerheid, welke gevolg is van verschil in overtuiging en doel zoeken naar formuleeringen en oplossingen, welke door den volksmond worden getypeerd in de woorden: het sparen van kool en geit. Gevolg op menig aangelegen punt: een niet krachtig, soms uitermate zwak regeeringsbeleid. Dan, dit is niet het eenige bezwaar. De regeeringen kunnen en mogen haar werk niet doen buiten de volksvertegenwoordiging om, en daarin is de divergentie van meeningen in den regel nog veel grooter. Hierin ligt de oorsprong van vele, soms onoplosbare moeilijkheden. Voor het te voeren regeeringsbeleid is in het algemeen noodig de steun van eene meerderheid in de volksvertegenwoordiging. De vraag is dus: hoe moet de zaak geregeld worden om dien steun te kunnen verkrijgen, en kan of mag zij aldus geregeld worden? Het zoeken van het antwoord op die vraag brengt in menig geval een moeizamen arbeid met zich, waarvan later blijkt, dat hij geen resultaat geeft. De zaak is niet zoo moeilijk, als het aangelegenheden betreft, waarvan de regeling nog niet bepaald urgent is. Dan kan men zeggen: voorshands laten wij deze rusten, totdat de inzichten dermate gerijpt zijn, dat er kans is op het verkrijgen van eene aannemelijke regeling. Maar zoo is de situatie dikwijls niet. En naarmate de urgentie eener zaak grooter is neemt het gevaar toe voor regelingen, welke ontoereikend zijn en de kiemen van ontbinding in zich dragen, of van conflicten tusschen regeering en volksvertegenwoordiging zonder uitzicht op hunne gezonde oplossing. In al zulke gevallen treedt de onmacht helder aan den dag.

Het behoeft geen betoog, welke funeste gevolgen voor het politieke leven een dergelijke toestand met zich brengt. De ervaringen in het vervolgende jaar hebben dit met genoegzame duidelijkheid bewezen, zoowel met betrekking tot de verbetering van de internationale verhoudingen als voor het voeren van eene krachtige, gezonde nationale politiek.

Ons land moge in menig opzicht nog een gunstige uitzondering vormen, toch doen zich ook hier soortgelijke verschijnselen voor. De verdeeldheid op politiek gebied is groot. De strijd spitst zich vaak toe op punten, welke, hoe belangrijk ook, in dezen tijd toch niet geacht kunnen worden de meest op den voorgrond staande te zijn. Lang niet voldoende blijkt van de bereidheid om te werken voor hetgeen men toch gezamenlijk nastreeft en om te strijden tegen den gezamenlijken vijand. Ook ten onzent is er eene belangrijke wanverhouding. Een parlementair kabinet is nog steeds niet mogelijk gebleken. De afstand tusschen Regeering en Volksvertegenwoordiging is wellicht in het jaar 1930 nog grooter geworden. Tot schade voor eene waarlijk krachtige, gezonde regeeringspolitiek en van een goed, voor zijne historische taak in Nederland-schen zin berekend parlement.

Het kan niet verwonderen, dat onder zulke omstandigheden de staatkunde in Europa, ook in het

voorbijgegaane jaar, onmachtig was om het Communistisch wroeten en ontwrichten op afdoende wijze tegen te gaan en de fascistische gedachten en methoden verder te keeren. Eene politiek, tot in haar merg aangetast, kan niet de kracht ontwikkelen en de productiviteit vertoonen, welke daarvoor noodig zijn. Temeer niet, omdat aan beginselen van waarlijk geestelijk-zedelijke kracht in zoo overwegende mate de rug wordt toegekeerd. Allerlei belangen vechten om den voorrang. De stuiten, bestaande in het aanvaarden van en handhaven der algemeene normen voor gezag en gehoorzaamheid, vrijheid en gebondenheid, huwelijk en gezin, verantwoordelijkheid en plicht, worden in zeer bedenkelijke mate aan het leven ontnomen. De christelijke levenstraditie is in breede kringen uitgebannen. Het sloopen gaat voort, en dat nog wel onder de dwaze leuze, dat men juist daarin zijne kracht en macht tot bouwen openbaart. Als Groen in deze dagen leefde, dan zou hij ongetwijfeld tot ons zeggen: zietdaar de wassende stroom van ongeloof en revolutie.

Onze beschouwing was niet opgewekt, en toch ligt ook daarin de stof tot opwekking. Wie de beginselen der Reformatie huldigt, verstaat dat God regeert. Hij zal Zijne almacht toonen. De schepping is uit Hem, door Hem en ook tot Hem.

De overdenking van het politieke gebeuren in 1930 brenge ons tot belijdenis van schuld en drijve ons uit tot het verrichten van onze politieke taak in Godes kracht. Bid en werk.

Rotterdam.

J. SCHOUTEN.

UIT DE SCHRIFT

De liefde.

Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons heeft liefgehad, en Zijnen Zoon gezonden heeft tot een verzoening voor onze zonden. 1 Joh. 4:10.

Hierin is de liefde!

Liefde is er ook op aarde.

Natuurlijke en geestelijke liefde, en deze ook vereend, verbonden.

Liefde tot elkander, liefde tot de heiligen, en liefde tot God.

Maar hierin is de liefde, aller liefde bron en kracht, niet, dat wij liefgehad hebben, dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons liefgehad heeft. Deze is dus nog een andere.

Johannes schrijft van deze liefde als geen ander, waarom hij ook de „Apostel der liefde“ wordt genaamd.

Zeker, hij schreef er van uit den Geest — en uit den mond zijns Heeren, Die immers tot Nicodemus had gezegd: alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eeniggeboren Zoon gegeven heeft.

Maar hij schreef er dan toch van met een vaardige pen, want die woorden van Jezus waren gezonden in zijn ziel.

Wie toch heeft als hij de liefde Gods doorvoeld? In haar de heerlijkheid Gods geschouwd? Wie er zoo van gesproken, van haar gezongen, zeiden wij haast, als hij?

Daarom gaat het ook boven ons vermogen Johannes' woorden naar waarde te vertolken, uit te dragen in de gemeenten.

Wij kunnen hier maar stamelen.

't Heerlijke wezen der liefde kunnen wij niet peilen, haar hemelschen glans niet doen schitteren.

Wie kan beschrijven het wezen, de macht, de schoonheid van de echte liefde, zooals die zelfs op aarde, in gevallen menschen zich openbaart.

Dichters immers hebben er hun beste gaven aan besteed, om haar schoonheid te bezingen, en denkers hebben er hun beste krachten op beproefd, om haar wezen te peilen. Maar wie was tevreden